

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 1658

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ekli “Orta Vadeli Mali Plan (2020-2022)”ın onaylanmasına, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 16 ncı maddesi gereğince karar verilmiştir.

10 Ekim 2019

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

ORTA VADELİ MALİ PLAN

(2020 - 2022)

GİRİŞ

2020-2022 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, Yeni Ekonomi Programı/Orta Vadeli Program (2020-2022) ile uyumlu olmak üzere 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içerecek şekilde hazırlanmıştır.

2020-2022 döneminde ekonomi politikasının temel amacı, fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesidir. Bu dönemde kamunun güçlü desteği ve özel sektörün öncülüğünde sermaye birikimi ve sanayileşme süreci hızlandırılacak, her alanda verimlilik artırılacak, yurtiçi tasarrufların ve üretken yatırımların düzeyi yükseltilecek, üretim süreçlerinin ihracata dönük, yenilikçi ve ithalat bağımlılığı azalmış bir yapıya dönüşmesi sağlanacaktır.

Mali Plan döneminde maliye politikasının temel hedefi, mali disipline kararlılıkla devam edilmesidir. Bu kapsamda 2020-2022 döneminde kaynakların verimli kullanılması sağlanacak ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişiklikler hayata geçirilecektir. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları oluşturulacak, vergi tahsilatında etkinlik artırılabilecek ve ekonomide kayıt dışılık azaltılacaktır. Böylece kamu borçluluğu düşük düzeylerde tutulacaktır. Para ve maliye politikaları eşgüdüm içerisinde yürütülecektir.

Orta Vadeli Mali Plana dayalı olarak hazırlanacak 2020-2022 yılları merkezi yönetim bütçesi, kaynakların belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda tahsisini, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını amaçlamaktadır. Mali Plan dönemi boyunca, merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 3'ün altında tutulacak olup buna yönelik olarak merkezi yönetim bütçesinin uygulama süreci Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yakın işbirliği içerisinde koordineli olarak yürütülecektir.

Mali disiplin, ekonomik değişim sürecinin en temel destekleyicisi olmaya devam edecektir. Harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanları tasfiye edilecek, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesi sağlanacaktır. Süreklilik arz etmeyen ve konjonktüre dayalı gelirlerin oluşturduğu geçici kaynaklara karşılık olarak kalıcı mahiyette harcama oluşturulmayacaktır. Kamu yatırım, harcama, teşvik ve desteklerin etkinliği artırılacaktır.

Beşeri sermayenin güçlendirilmesi, kapsayıcı büyüme yaklaşımının belirgin bir biçimde hayata geçirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına yönelik politikaların uygulanmasına devam edilecektir.

2020-2022 dönemi merkezi yönetim bütçesinin hazırlığına esas teşkil edecek temel makroekonomik göstergeler, gelir ve gider tahminleri, hedef bütçe açığı ve açık finansmanı ile genel ve özel bütçeli idarelerin ödenek teklif tavanlarına Mali Planın izleyen bölümlerinde yer verilmiştir. Kamu idareleri, Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllık bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyecek ve 2020, 2021 ve 2022 yılları için bütçe tekliflerini sunacaklardır.

1. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DAYANDIĞI TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE POLİTİKALAR

1.1. Temel Makroekonomik Göstergeler

2020-2022 dönemi merkezi yönetim bütçesi gelir ve gider tahminlerinin belirlenmesinde, Orta Vadeli Programda öngörülen ve Tablo 1’de yer alan makroekonomik göstergeler esas alınmıştır. Kamu idareleri tarafından 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olarak sunulacak bütçe tekliflerinde söz konusu göstergeler dikkate alınacaktır.

Tablo 1- Temel Makroekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022
GSYH Büyümesi (% , Zincirlenmiş Hacim)	5,0	5,0	5,0
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	4.872	5.484	6.070
TÜFE Yılsonu (%)	8,5	6,0	4,9

1.2. Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar

1. 2020-2022 döneminde, kamu harcama politikasının çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesi esas olacaktır.

2. Kamu kaynaklarının kullanımının etkinliğini takip etmeyi kolaylaştıracak, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıracak program bazlı performans esaslı bütçeleme hayata geçirilecektir.

3. Kamu harcamalarının değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi ve kaynakların etkin kullanımının gözetilmesi amacıyla harcama gözden geçirmeleri yapılacak, harcama programlarının uygulama süreçlerinde etkinlik artırılacak, harcamalar kontrol altında tutulacak ve yeni harcama programı oluşturulması sınırlandırılacaktır.

4. Teşvik ve destek sistemi sadeleştirilerek mükerrerliği önleyici bir yapıda kurgulanacak, yapılacak etki analizleri çerçevesinde etkin olmayanlar kaldırılacak, teşviklerin makroekonomik hedefler ve bütçe hedefleri ile uyumu sağlanacaktır.

5. Döner sermayeli işletmelerin bütçe disiplini içerisinde açık, şeffaf ve hesap verebilir bir idari ve mali yapıda çalışmalarını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

6. Toplu kamu alımları yoluyla kamu kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması ve merkezi tedarik hizmetlerinin geliştirilmesi için Devlet Malzeme Ofisi'nin merkezi tedarik yapısı güçlendirilecektir.

7. Kamu kaynaklarının verimli kullanılması amacıyla iş ve işlemler dijitalleştirilerek mali yük azaltılacak, bilgi sistemleri birbiriyle entegre edilerek karar destek mekanizması güçlendirilecektir.

8. Taşıt Kanunu, taşıt yönetiminde etkinlik ve verimliliği gözeterek şekilde güncellenecektir. Kamu taşıtlarının tedarikinde, kullanımında ve tasfiyesinde etkinlik ve verimliliği artıracak politikaların sağlıklı şekilde yürütülmesine imkân tanıyacak kamu taşıt filo yönetim sistemi kurulacaktır.

9. Atıl kamu sosyal tesisleri ve lojmanları özelleştirme kapsamına alınacak, sosyal tesislerin tek elden etkin yönetimine yönelik bir şirket kurulacak ve uygun olan sosyal tesisler dezavantajlı grupların kullanımına tahsis edilecektir.

10. Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması için arz ve talep yönlü düzenlemeler hayata geçirilecek, birinci basamak sağlık hizmetleri güçlendirilerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliği artırılacaktır. Farkındalık ve izleme - değerlendirme faaliyetleri yürütülerek ilaç kullanımının optimize edilmesi ve ilaç maliyetlerinin azaltılması konusundaki projelerin uygulanmasına devam edilecektir. Sağlık Bakanlığı ve üniversite hastanelerinin ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihazlarının alımı tek elden gerçekleştirilecektir.

11. Mali açıdan sürdürülebilirliği sağlamak ve kamu maliyesine olan yükü azaltmak amacıyla sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesini güçlendirici politikalar sosyal adalet gözetilerek hayata geçirilecektir.

12. Kamu-özel iş birliği (KÖİ) uygulamalarında etkinliği ve verimliliği, ekonomikliği ve bütünlüğü sağlayacak çerçeve bir düzenleme yapılacaktır. Bu kapsamda KÖİ projeleri, kamu yükümlülükleri ve bütçe dengeleri dikkate alınarak planlanacak ve yürütülecek, yatırımların gerçekleştirilmesinde maliyet etkinliğinin sağlandığı durumlarda kullanılacaktır.

13. Eğitimde adaletin sağlanması amacıyla öğrenciler, okullar ve bölgeler arasında mali kaynak, öğretmen ve yönetici niteliği, eğitim donanımı ve kazanımlar açısından oluşan farklılıkların azaltılması için okulu merkeze alan bir sistem yaklaşımı benimsenecek, okul yöneticiliği güçlendirilecek, eğitim kalite endeksi oluşturulacak, deneyimsiz öğretmenler desteklenecek ve dezavantajlı okullara pozitif ayrımcılık yapılacaktır.

On Birinci Kalkınma Planında öngörülen hedeflere ulaşılması için eğitim sisteminde yapılacak köklü reformlar ile eğitimin kalitesinin artırılması sağlanacak ve rekabetçi üretim ve verimlilik için gerekli olan becerilere sahip işgücü yetiştirilecektir.

14. Yeni tarımsal destekleme modeli ile üretim ve verimde artış sağlanacaktır. Tarımsal destekler katma değer artışını gözeterek bir biçimde tahsis edilecek, desteklerle amaçlanan sosyal ve üretim odaklı fayda ile mali yükün karşılaştırılmasına imkân verecek bir izleme ve değerlendirme sistemi kurulacak, desteklerin etkinliği düzenli olarak ölçülecek, etkin olmayan uygulamalar sonlandırılacaktır.

15. Kamu idarelerinin kamu iç kontrol standartlarına uyum kapasitesi artırılacak, kamuda risk yönetimi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

16. Kamu İç Denetim Koordinasyon Kurulunun etkinliği artırılarak tüm kamu kuruluşlarında iç denetim uygulamaları ve kültürü yaygınlaştırılacaktır. İç denetim sisteminin

idarelerde daha etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla insan kaynakları altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalara hız verilecektir.

17. Mali Yönetim ve Kontrol Merkezi Uyumlaştırma Biriminin kamu idarelerine yönelik eğitim, rehberlik ve izleme fonksiyonu güçlendirilecektir. Kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol alanındaki hizmetlerinin etkinliğini artırmaya yönelik olarak insan kaynakları alt yapısını güçlendirmek amacıyla faaliyetler yürütülecektir.

18. Merkezi yönetim bütçesinin kamuoyu tarafından daha kolay anlaşılması amacıyla hazırlanan Vatandaş Bütçe Rehberinin yayımlanmasına devam edilecektir.

19. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde mali saydamlığın ve hesap verebilirliğin sağlanması amacıyla, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan Devlet Muhasebe Standartlarına, muhasebe yönetmeliklerinin uyumu büyük oranda sağlanmış olup uyum çalışmalarına devam edilecektir.

20. Kamu mali istatistiklerinin veri kalitesini artırmak üzere, kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarının ve mali tablolarının mevzuatta belirtilen esaslar, muhasebe ve raporlama standartlarına uygunluk açısından izlenmesi ve kontrol edilmesiyle hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamaya yönelik faaliyetlere devam edilecektir.

21. Mali yönetim sistemimizin temel fonksiyonları olan; makroekonomik tahmin ve planlama, mali planlama, bütçe hazırlık, bütçe işlemleri ve bütçe uygulama, nakit yönetimi, borç yönetimi, gelir yönetimi, kamu personel yönetimi, varlık yönetimi, muhasebe ve mali raporlama, izleme ve değerlendirme ile denetim süreçleri, birlikte çalışabilirlik prensipleri çerçevesinde bütünleşik bir yapıya kavuşturulacaktır. Böylece, harcama süreçlerindeki kontrol düzeyi artırılacak, mali işlemlere ilişkin süreçler daha hızlı yerine getirilecek ve karar alma süreçlerinde istatistiksel analiz yöntemleri daha yaygın kullanılacaktır. Başta e-fatura ve e-teminat mektubu olmak üzere elektronik belge kullanımının artmasına bağlı olarak kaynak kullanımında etkinlik sağlanarak maliyetler düşürülecektir. Harcama belgelerinin elektronik ortama taşınmasıyla harcamaların otokontrolü ve merkezi denetim güçlendirilecektir.

22. Hazineye ait taşınmazlar önemli kamu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere uygulayıcı kuruluşlara devredilmek suretiyle ekonomiye kazandırılacak, bu sayede kaynak oluşturulmasına destek sağlanacaktır.

Kamu kaynağı olarak nitelendirilen Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu idarelerine tahsisli olup, tahsis amacıyla kullanılmayan ve atıl olanların belirlenmesi ve bu taşınmazların diğer yöntemlerle ekonomiye kazandırılmasına ilişkin çalışmalara devam edilecektir.

23. Yatırımların desteklenmesi amacıyla, Hazineye ait taşınmazların tarım, hayvancılık, eğitim, turizm ve diğer amaçlı yatırımların teşviki doğrultusunda kullanılmasına ilişkin faaliyetlere hız verilecektir.

24. Gıda üretimini artırmak için sulama yatırımları yapılacak ve sebze-meyve fiyatlarında dönemsel dalgalanmaların önlenmesi amacıyla sera yatırımları teşvik edilecektir.

25. Kamu binalarında, sanayi ve genel aydınlatmada enerji verimliliği yatırımlarıyla çevreyle dost enerji uygulamaları yaygınlaştırılacak ve enerji tasarrufu sağlanacaktır.